Natuurcolumn

Kijk toch eens! Wat een kleuren, wat een geuren, wat een variatie! Tijdens elke wandeling verwonder ik me over de pracht en de diversiteit van de Spaanse mediterrane flora en fauna. Geel, paars, blauw, wit, rood of groen. Alles groeit en bloeit dat het een lieve lust is onder de Spaanse zon. En het hele jaar rond. Zelfs in de zomer. Prachtige vlinders fladderen van bloem tot bloem en bontgekleurde vogels vliegen in de helderblauwe lucht.

Voor een bijdrage aan de NCM nieuwsbrief duik ik voor informatie over de mediterrane natuur in de literatuur. In elke column zal ik een plant of dier in het zonnetje zetten. Geniet met me mee.

Aankondiging van de herfst.

Pancratium maritimum; zeenarcis, strandnarcis, zeelelie, strandlelie

Tijdens een recente bergwandeling langs de kust in de baai van Mazarrón werden mijn man en ik na een flinke klim getrakteerd op een prachtig mediterraan panorama. Voorbij de bocht van een steile helling zagen we plotseling de azuurblauwe zee beneden ons fonkelen met een Caribisch aandoend baaitje met bijna wit zand. Altijd weer adembenemend mooi. Maar nu zag ik in de luwte van het strand aan de voet van de bergen ook helderwitte bloemen. We klauterden naar beneden om die bloemen van dichtbij te kunnen bekijken. Wat een verrassing! Hier bloeiden in het hete en droge strandzand onder een brandende zon op enkele meters afstand van de zee zuiver witte narcisachtige bloemen. De bladeren waren al verdord. En hier en daar begonnen er al dikke zaden te rijpen. Wat een delicate parel in deze schrale omgeving. Thuis zocht ik naar informatie.

In dat idyllische baaitje bloeide massaal de Zeenarcis uit de Amaryllis familie. Of zoals ook wel genoemd de Strandnarcis, of Zeelelie of Strandlelie. Het is een mediterraan bolgewas dat graag met de voeten in het warme zeezand staat, de zon wil voelen en zich graag laat besproeien met zoutwaterdruppels. Een echte Halofiet (zoutminnend). Uit de dikke bloembol komen in de winter de lancetvormige bladeren van wel 50 cm lang tevoorschijn. Deze drogen uit voordat de bloem verschijnt. De groeiplek lag er inderdaad bezaaid met dorre en onder de blote voeten prikkende bladeren. Dit ervoer ik aan den lijve toen ik blootvoets voorzichtig wat foto's vanaf de randen maakte.

De bloemen ,die dus in de late nazomer bloeien , zijn trompetachtig met een kartelrand en zijn parelwit en tot wel 15 cm lang en 5 cm breed. Aan de trechtervormige rand zitten 12 driehoekige tandjes waardoor de rand eruit ziet als een kroon. (corona) Zes lange witte bloemslippen omgeven de kelk. Door zijn narcisachtige uiterlijk wordt hij ook wel Sea Daffodill genoemd. De bloemen geven een heerlijke zoete geur af. En dat doen ze met een reden. De bloemen openen en geuren vooral vanaf de namiddag tot in de ochtend. En dat blijkt precies de periode te zijn dat de Havikmotten , genoemd Windepijstaart, met hun zeer lange roltong rondvliegen (nachtvlinders). Zij zorgen voor de bestuiving. Het moment van bloeien, opengaan, de trek van de Havikmotten, en zelfs de meest gunstige windsnelheid van ongeveer 2 m/psec zorgen voor het voortbestaan van deze beauty. Dit alles is door experimenten van onderzoekers vastgesteld. Hoe wonderlijk de samenhangen in de natuur zijn dwingt ons respect en bescherming af.

De zaden ,die tijdens onze wandeling nog niet rijp waren , zijn hoekig en zwart. Ze zijn licht van gewicht en kunnen daardoor drijven op zee. Daardoor zijn de zeelelies overal langs de Middellandse zee te vinden. Op Kreta is in het Minoïsche paleis in Knossos de zeelelie getraceerd op het muurschilderij met de blauwe vogel . Toen we daar enkele decennia geleden rondliepen had ik niet kunnen vermoeden dat we de zeelelie hier in Spanje in het echt zouden zien.

De wetenschappelijk naam is Pancratium maritimum. Deze naam komt uit het Grieks. Pancratium betekent letterlijk uit “alle kracht.” Misschien verwijzend naar de kracht die de plant moet hebben om in het zeezand te kunnen overleven. Maritimum verwijst naar deze groeiplek, “van de zeekust.” Een beauty die de herfst aankondigt . Maar dan wel onder het Spaanse zonnetje. ☺

Blauwe vogel met strandlelie links onderin, Knossos Kreta

Alle informatie is bij elkaar gezocht in diverse boeken en bronnen op internet. De foto’s zijn van eigen hand.

Met zonnige natuurgroeten, Anja